

Fiske & Vatten

December 2018

Höst och vinter

Det har varit en fortsatt väldigt torr höst. Fortfarande flödar det inget vatten ur min damm, även om vattenståndet har hållit sig hyfsat uppe. Men nu ligger i alla fall isen fin och klar. När kommer då snön?

Och vattnet i landet, både ytvatten och grundvatten, är fortfarande alldeles för lågt <https://www.svt.se/vader/laga-vattennivaer-i-de-stora-sjoarna>

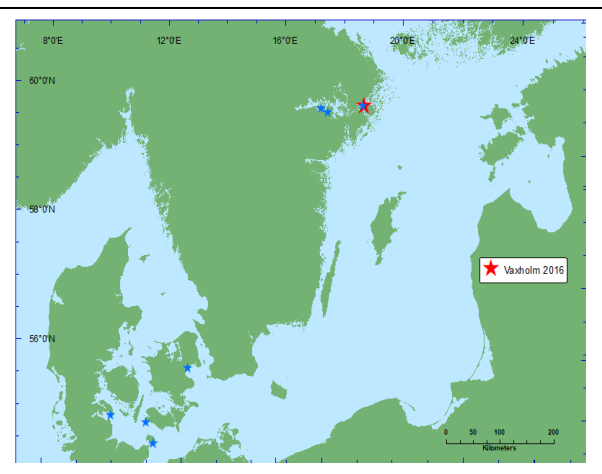
Vintern började tidigt. Spikdäck på, 1 oktober, och is och snö i fjällen. Men sen blev det varmt igen, och jag smattrade runt på mina dubbar i ett höstfagert Stockholm där folk gick i kortbyxor igen.

Restaureringen av Vallentunasjön

Vi tuffar på med Vallentunasjön. Fisket 2018 har gått bra, då våren var intensiv och samlad. Då leker fisken samlad och art för art. Och då är det lätt fånga den vitfisk vi jagar. 15,7 ton fick vi i år, och då också i storleksordningen 150 kg fosfor samtidigt. I år körde vi bara med bottengarn. Och totalt har vi nu tagit ut 173 ton vitfisk ur sjön, längs vägen mot ett klarare och mer näringsfattigt förhållande.

Under 2016 hämtade SLU ett antal större ålar, 157 stycken, från vårt fiske i Vallentunasjön. Dessa har noggrant dokumenterats och märkts och sedan släppts ut i Stockholms skärgård, vid Vaxholm. Målet är att få in data på återfångst, för att kunna se hur den utvandrande ålen rör sig ut ur Östersjön. Detta har skett hittills: Sju av dessa ålar har återfångats, se karta. Tre i Danmark och en i Tyskland, en redan första säsongen. En metades upp nära utsättningsplatsen i Vaxholm, så sent som i somras. Och två har till stor förvåning återvandrat upp i Mälaren. Man tror det kan bero på att utsatta ålar kan vara lite vilsna ibland, vilket också stöds från andra undersökningar.

h:\samlat blandat\

En annan rolig och lite oväntad sak vi upptäckte. På senaste uppdateringen av vissa satellitkartor, finns vårt fiske med not för evigt dokumenterat.

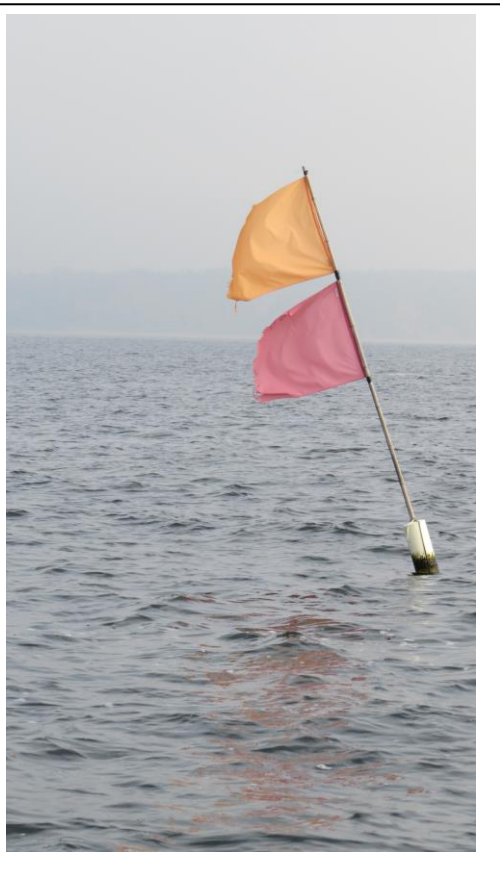
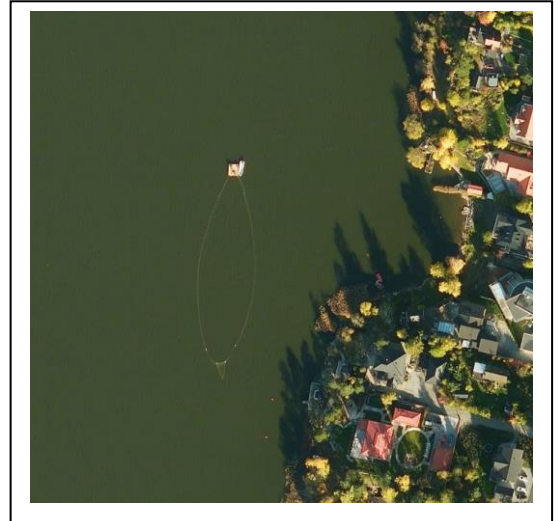
I Boden jobbar man på samma vis som i Vallentunasjön, och även där blir fisken biogas

<http://www.mynewsdesk.com/se/boden/pressreleases/30-ton-fisk-bli-biogas-i-kampen-mot-alger-2677017>

Ål, och Trap & Transport

Tekniska Verken, med säte i Linköping, men med verksamhet på flera håll, ingår i ett samarbete kring att rädda ålen. I detta fall i Motala Ström. Man ersätter yrkesfiskarna i sjöarna Roxen och Glan att för att fiska ål, vilka sedan körs ut till havet och släpps ut. Ålfisket är ju egentligen förbjudet, men fiskarna har dispens för att fortsätta fisket, och släppa ålen nedanför kraftverken.

Varje år följer vi med ut på fisket, för att följa ålens nya färdsätt till havet, med bil.

Det svenska fritidsfisket

Havsmyndigheten har ny statistik om svenskt fritidsfiske

<http://www.mynewsdesk.com/se/havochvatten/pressreleases/ny-statistik-om-det-svenska-fritidsfisket-fraan-hav-2388323> Om du är man, 42 år, bor i inlandet och fångar mest abborre och gädda, då är du den svenske typiske fritidsfiskaren!

Detta fiske omsätter 6,2 miljarder kr per år!

I dagarna har man redan också invigt Laxens år 2019

<http://www.mynewsdesk.com/se/havochvatten/pressreleases/laxens-aar-2019-invigd-2806214> Flera myndigheter och organisationer kommer att ha aktiviteter som anknyter under året.

Är RAS framtiden?

Fiskodlingen i Sverige har det inte lätt idag. Som jag tidigare suckat, samtidigt som det finns ett politiskt mål att utveckla vattenbruket, avvecklas istället många små odlingsföretag, eller köps upp av några större utländska ägare. Regelverket kring vattenbruk, där i stort sett alla myndigheter som får chansen gärna bedriver tillsyn på odlarens bekostad, knäcker många.

Samtidigt pratar myndigheter och forskningen sig varma om RAS-odling. Det vill säga Recirkulerande Akvatiska System. Detta är spännande, intressant och bra. Men ännu inte så utvecklat så det fungerar ”i vardagen”. I Norge bygger man <https://fiskeribladet.no/tekfisk/nyheter/?artikel=62642> nytt i alla fall. Här recirkulerar 99 % av vattnet. Fördelarna är att man minskar risken för inkommande sjukdomar, men man ökar risken för att latent sjukdomar blossar upp, så fort tekniken fallerar det allra minsta. Tekniken bygger på att man optimerar ”allt”. Alltså så mycket fisk som möjligt på så liten vattenvolym som möjligt. Och Norge kan nog ta täten här <http://www.aftenposteninnst.no/klimamilj/fisk-p-land>

Detta tycks särskilt intressant för odling av varmvattenkrävande arter, då även värmen ju recirkulerar. Men frågan är om det någonsin (i närtid) blir ett alternativ? Enligt en läsare säljs en svenskodlad Tilapia eller Clarias för ungefär tio gånger så högt pris, som en importerad. Men visst vore det kul om det fungerar, i närtid. Min egen

högst privata vision är extensivt och småskaligt vattenbruk ute på alla bondgårdar, som har gödselbrunnar till ingen nytta idag. Som till exempel de fiskar som simmar i min gödselbrunn.

Annat intressant och kul

Den som missade årets FishBase på Naturhistoriska Riksmuseet kan i efterhand ta del av det mesta <https://www.youtube.com/playlist?list=PLxWfsd4wviJMN89m6HmejYiiW7njFPYxv>

Inte samma sak, men ändå massa om fisk, finner man på <http://fiskbasen.se/>

Inte kul, men dyrt: JAS-kraschen utanför Ronneby i slutet av augusti. Analysen klar. Skarvar kolliderade med planet, och sänkte det. Dyra skarvar! Eller kanske något för Kustartilleriet att prova mot främmande makt som kränker svenskt luftterritorium!

Mer skarv, eller fågeln som ser ut som ett trasigt paraply: Enligt principen ”if you can’t beat them, eat them” finns nu en kokbok med hur man bland annat anrättar skarv <https://www.hbl.fi/artikel/sal-och-skarv-bli-delikatesser-i-mickes-kokbok/> Detta tips har inkommit från en läsare.

I Linköping och Stångån med Kinda Kanal, där ska man nu efter ganska många år faktiskt bygga en fiskväg. Det är mina gamla hemtrakter, och det ska

bli intressant att få se <https://www.linkoping.se/stadsplanering-och-trafik/byggprojekt/byggprojekt/stangan-kinda-kanal---fiskomlop-och-fiskranna/>

I ett uppdrag rörande en västkustå, sökte jag lite uppdaterad information kring havsnejonöga, denna riktigt stora ”nästanfisk”. Då fann jag dessa fina filmsnuttar <https://www.youtube.com/watch?v=XezmJgfX69c#action=share>
https://www.youtube.com/watch?v=WZ18223_Yto#action=share

En fin sida med fina foton finner jag i Finland <http://www.luontoportti.com/suomi/sv/ka-lat/> Man glömmar lätt att våra vänner på andra sidan Östersjön faktiskt också gör en hel del på svenska.

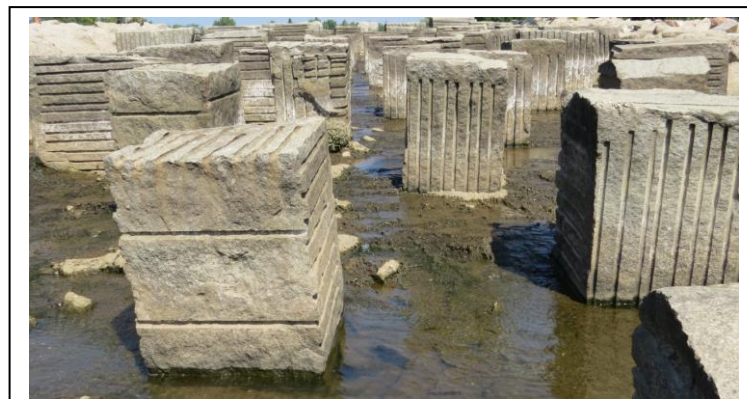
Och visst finns det många annorlunda och trevliga sidor med fiskliknande frågor. Varför inte prenumerera på veckans fiskvarelse <https://veckans-vattenvarelse.wordpress.com/category/fiskar/>

Jag åkte till...

Under hösten besöktes Portugal. Vi tittade på fiskvägar och dammar, och visades flera mycket intressanta projekt. <http://www.life-agueda.uevora.pt/en/videos.php> <http://www.rhpdm.uevora.pt/index.html> De rinnande vatten som finns här, ska ju förvaltas för vattenkraft, för rekreation och för bevattning. Därtill ska också fisket värnas. Här pratar man både kustfisket, där floderna är viktiga lekområden för vandrande fisk, samt fisket i själva floden.

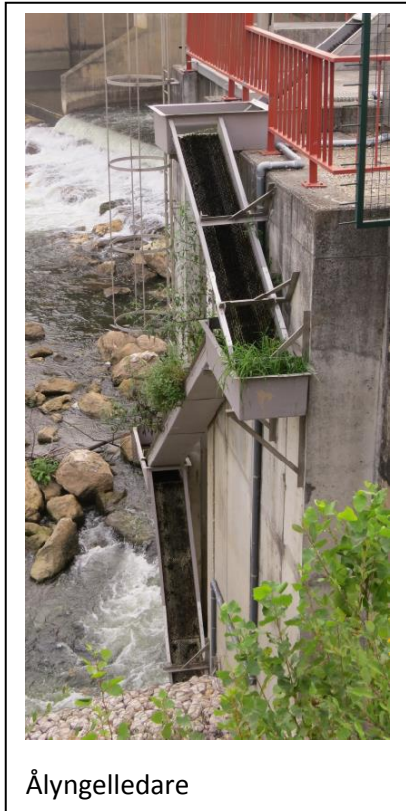
Fisk, fiske och ren naturvård är alltså också brickor i verksamheten. Och det var intressant att se hur man framgångsrikt fått EU-medel, och skapat stora projekt kring restaureringen.

Annorlunda fiskväg

Norconsult idag

För Mörrumsåns framtid har vi gjort en utredning kring hur fiskräkningen kan anpassas när man river kraftverk. När vattnet får chansen att

Ålyngelledare

ta ett nytt lopp, behöver man också anpassa det övervakningsprogram man har för laxen och öringen.

Vi jobbar just nu med att utreda våtmarker i flera län. Tidigare har ju mycket myrar och blöta skogsmarker dikats ut. Nu vill man återställa. Ofta blev det ju inget vidare jordbruk på dikade våtmarker. Nu handlar det om att återskapa en våtare mark, att gynna grundvattenbildningen och skapa mer biologisk mångfald. Vi mäter in, kollar laserbilder, flyger med drönare, och visar i detalj vattnets utbredning i terrängen vid alternativa nya vattennivåer. Om man så önskar planerar vi för vassbekämpning och anläggandet av häckningsöar för fågel och annat. Ofta berör dessa insatser reservatsmark, där det normalt då finns ett antal nyckelbiotoper man vill gynna.

Hur länge har detta nyhetsbrev cirkulerat, undrar någon? Jo, det är nu tionde året i detta format. Dessförinnan kom några som var mer inriktat på kräftfrågor. Läs alla här <https://www.ifiske.se/index.php/information/fiske-och-vatten> På <https://www.ifiske.se/> kan man se att iFiske idag har sålt 429 627 fiskekort, nu i 627 olika fiskeområden.

Det kom en fråga

Duger Swish som fiskekort, eller bevis på betalt fiskekort? Svaret är, nej det gör det inte! Swish är bara ett sätt att transferera pengar, inget bevis på att du betalt något. Framför allt finns ingen koppling till vad du betalt, eller att du tagit del av någon information. Inte heller att transferringen går till en fvf eller annat!

God vinter och Glad Jul!

Björn Tengelin

Fiskeribiolog Miljökonsult
Norconsult AB
 Stortorget 8
 SE-702 11 ÖREBRO
 Tel: +46 (0)10-141 83 93
 070-693 04 88

bjorn.tengelin@norconsult.com
www.norconsult.se

>((((((o>π<o))))))<

